

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:

Vår ref.:

Saksbehandler:

Dato:

17/9980-9

Caroline Monstad Høgsnes

16.01.2018

Pasient- og brukerombudet i Sogn og Fjordane - revidert lovfortolkning - rett til å få rekvirert flyreise på trafikalt grunnlag når pasienten ønsker å endre avreisetidspunkt.

HelseDirektoratet mottok 10. april 2017 brev fra Pasient- og brukerombudet i Sogn og Fjordane. Henvendelsen gjaldt pasienters adgang til å få rekvirert flyreise dersom de forlenget oppholdet ved å fremskynde avreisen eller utsette hjemreisen.

HelseDirektoratet avga en fortolkning 30. mai 2017. Vi uttalte at dersom helseforetakene konkluderte med at pasienten i utgangspunktet har behov for flytransport på grunn av trafikale forhold for å rekke frem til behandlingsstedet på avreisedagen, så kan pasienten velge å reise på et annet tidspunkt, forutsatt at flybilletten har tilnærmet samme eller lavere pris som på avreisetidspunktet helseforetaket ville valgt. Dersom endret avreisetidspunkt medfører økte billett kostnader for helseforetaket kan pasienten velge å reise på det tidspunktet som helseforetaket finner, eller bestille billett selv og få dekket utgiftene etter regelen i pasientreiseforskriften § 23.

Pasientreiser HF stilte oppfølgingsspørsmål i brev av 28. juni 2017. De viser til at tolkningen til HelseDirektoratet innebærer en stor endring av praksis hos Pasientreiser både etter nytt og gammelt regelverk. Dersom pasienter skal kunne reise med rekvirert fly dagen før, selv om de på det tidspunktet kan benytte seg av annen offentlig rutegående transport, vil dette få store økonomiske konsekvenser for helseforetakene. Pasientreiser HF påpeker at pasientreiseforskriften ikke sier i hvilke situasjoner det skal rekvireres flyreiser, og at det er helseforetakene som er tildelt kompetansen til å vurdere dette. På bakgrunn av innspillene fra Pasientreiser HF har vi vurdert saken på nytt.

HelseDirektoratet besvarte oppfølgingsspørsmålene fra Pasientreiser HF i brev av 20. desember 2017. Vårt svar til Pasientreiser HF er gjengitt nedenfor og erstatter vår fortolkning av 30. mai 2017.

HelseDirektoratets vurdering

HelseDirektoratet og Pasientreiser er enige om at dersom flytransport er det eneste eller billigste tilgjengelige rutegående transporttilbudet, kan pasientene endre avreisetidspunkt

HelseDirektoratet

Avdeling bioteknologi og helserett

Caroline Monstad Høgsnes, tlf.: +4724163780

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

forutsatt at dette ikke medfører ekstra kostnader for helseforetaket. I tillegg kan det være nødvendig å rekvirere fly av medisinske grunner, men det er ikke tema for denne vurderingen.

Pasientreisere spørsmål gjelder situasjonene der det finnes et alternativt rutegående transportmiddel på det avreisetidspunktet som pasienten ønsker. I vår uttalelse forutsatte vi at kostnadene knyttet til hver enkelt reise ikke skulle øke som følge av endret avreisetidspunkt. Pasientreiser påpeker imidlertid at dersom det åpnes for at alle pasienter skal kunne få rekvirert fly, også dersom de reiser dagen før når det også går tog eller buss, vil det potensielt kunne bli mange flere pasienter som benytter seg av muligheten til å reise med fly, slik at de samlede utgiftene vil øke. Som Pasientreiser også påpeker er vurderingen av om flyreise skal rekvireres på trafikalt grunnlag lagt til helseforetakene. Etter en ny vurdering ser vi at vår tidligere uttalelse ville gi pasientene en større valgfrihet enn forskriftens § 23 om dekning av utgifter til flyreiser åpner for.

Hovedregelen etter pasientreiseforskriften § 23 første punktum er at flyreiser skal bestilles av helseforetaket. Dersom pasienten ønsker å fly selv om helseforetaket ikke bestiller reisen, må pasienten betale flyreisen selv. Ved reiser som er kortere enn 300 kilometer dekkes pasientens reiseutgifter med standard kilometersats jf. § 23 andre punktum bokstav a. Ved reiser som er lenger enn 300 kilometer dekkes reiseutgifter med taksten for den billigste reisemåten med rutegående transportmiddel jf. § 23 andre punktum bokstav b.

Hvis helseforetaket rekvirerer flytransport av trafikale grunner og pasienten ønsker et annet avreisetidspunkt, er spørsmålet om ønsket om endret avreisetidspunkt innebærer at pasienten automatisk likestilles med pasienter som bestiller reisen selv.

For korte reiser vil pasientene som oftest kunne benytte seg av andre transportmidler enn fly uten særlig merbelastning, og billettprisene vil som regel være høyere med fly. Det tilsier at den faktiske situasjonen på avreisetidspunktet som pasienten ønsker bør legges til grunn når helseforetakene vurderer om flytransport skal rekvireres.

Jo lengre reiseveien er, desto større fordel vil pasientene ha av å fly på grunn av hensyn til samlet tidsbruk og belastningen ved en lang reise. Samtidig vil prisdifferansen mellom fly og annen rutegående transport ofte være mindre. Etter direktoratets syn bør det ved lengre reiser derfor ikke være en automatikk i at pasienter mister muligheten til å få rekvirert flytransport dersom de ønsker å endre avreisetidspunkt, eksempelvis til dagen før, så lenge billettkostnaden er den samme eller lavere.

Dersom endret avreisetidspunkt medfører økte billettkostnader for helseforetaket kan pasienten enten velge å reise på tiden helseforetaket finner, eller bestille selv og få dekket utgiftene etter pasientreiseforskriften § 23 bokstav a eller b.

Vennlig hilsen

Anne Louise Valle e.f.
Avdelingsdirektør

Caroline Monstad Høgsnes
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Fylkesmannen i Vestfold

Fylkesmannen i Østfold

Fylkesmannen i Oppland

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Fylkesmannen i Nordland

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL

Fylkesmannen i Hordaland

Fylkesmannen i Hedmark

Fylkesmannen i Buskerud

Fylkesmannen i Rogaland

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG

Fylkesmannen i Finnmark

Fylkesmannen i Telemark

FYLKESMANNEN I TROMS

PASIENTREISER HF

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder